

Pulszky Ferenc a szabadságharc szolgálatában

CSILLAG ANDRÁS V. éves történelem--angol szakos
hallgató

Pulszky /1814--1897/, a múlt század jelentős magyar politikai közéleti személyisége, régésze és írója aktív részese volt az 1848--49-es szabadságharcnak, majd a Kossuth emigrációnak. Magyarországon legismertebb műve az "Életem és korom", kiváló kortörténeti forrás. 1848-ban igen sokrétű tevékenységet folytatott: az első magyar minisztériumban Kossuth államtitkára, májustól pedig Bécsben a király személye körüli miniszter, Eszterházy Pál mellett lát el államtitkári teendőket. Komoly erőfeszítéseket tesz a magyar forradalom eszméinek népszerűsítésére, diplomáciai ügyvivői feladatokat lát el, így pl. tanácsadóként vesz részt Batthyány és Jelacic tárgyalásán.

A szeptemberi fordulat után a Honvédelmi Bizottmány megbízásából továbbra is Bécsben maradva, közreműködött a honvédsereg számára szükséges fegyverek beszerzésében. Kapcsolatot teremtett Bécsben tartózkodó külföldi diplomatákkal a szabadságharc támogatása ügyében, s az októberi forradalom idején a különböző bécsi forradalmi hatóságoknál erőfeszítéseket tett a magyar sereg segítségül hívása érdekében. Rendszeresen tudósításokat küldött az OHB-nak, s mint Magyarország törvényes külügyi államtitkára segítette Bem bekapcsolódását a szabadságharcba.

Október végén, nem lévén más lehetősége, az immár körülzárt fővárost elhagyta, s a következő hetekben a Honvédelmi Bizottmányban Kossuth a kereskedelmi ügyek intézésével bízta meg. Ebben a minőségben dolgozott a kormány Debrecenbe költözéséig. Feladata volt a különböző hadianyagok és felszerelések beszerzése. Decemberben újabb, diplomáciai jellegű misszióra indult, ezúttal Angliába.

Pulszky fölébe emelkedett a liberális nemesek átlagának, ezt különösen az októberi bécsi forradalom idején kifejtett tevékenysége bizonyítja. Azt megelőzően nemigen nevezhető forradalmárnak; sőt amikor megérkezett az osztrák fővárosba, a

demokratikus vívmányok valóraváltását követelő tömegek tüntetéseit viszolyogva szemléli. A forradalmi népmozgalmak iránt tanúsított visszatetszését azonban felülmúlja hazaszeretete és a nemzeti ügyért való odaadása; nem ijedt meg a veszélyeztetett magyar függetlenség érdekében forradalmi eszközökhöz nyúlni sem. 1848 októberében már az volt saját meggyőződése, hogy az európai szabadságmozgalmakat szolidaritás fűzi össze, s emellett, hogy figyelemmel kísérte minden állam politikáját, maga is azon munkálkodott, hogy hazája ügyének minél több külföldi szövetségest szerezzen.